

EVERT AUGUST MALM

* 14. 9. 1871—† 6. 10. 1945.

Muistopuhe, jonka professori ERKKI KIVINEN piti Suomen Maataloustieteellisen Seuran kokouksessa 10. XII. 1945.

Syvän kaipauksen ja osanoton tuntein on paitsi Suomessa myös Pohjoismaissa vastaanotettu tieto maanviljelysneuvos, insinööri E. A. MALMin kuolemasta lokakuun 6 päivänä 1945.

Evert August Malm oli syntynyt 14. 9. 1871 Kauttualla, Eurassa. Hänen isänsä oli virkatalojen tarkastaja, maanviljelysneuvos August Reinhold Malm, joten hän sai jo kotonaan voimakkaan suuntauksen maatalouteen. Käytyään Vaasan reaalikoulun hän jatkoi opintojaan Polyteknillisessä opistossa ja valmistui v. 1889 maanmittaus-insinööriksi. Sitten hän täydensi maatalousopintojaan Mustialassa ja suoritti v. 1895 agronomitutkinnon. V. 1902 hän suoritti lisäksi maanviljelysinsinööritutkinnon.

Agronomiksi valmistuttuaan Malm toimi parin vuoden aikana varamaanmittarina Vaasan läänissä, mutta siirtyi vuonna 1897 pari vuotta aikaisemmin perustetun Suomen Suoviljelysyhdistyksen konsulentiksi. Vuodesta 1900 lähtien hän toimi tämän yhdistyksen sihteerinä ja rahaston hoitajana sekä vuodesta 1919 lähtien yhdistyksen toiminnan johtajana, jossa toimessa hän oli syyskuun alkuun 1945,

jolloin siirtyi eläkkeelle. Hänen yli 48 vuotta yhtämittaisesti jatkunut työnsä Suomen Suoviljelysyhdistyksen hyväksi on harvinaisuudessaan vertaansa vailla. Tähän aikaan sisältyy monenlaista suunnittelua, innokasta työtä vaikeuksien voittamiseksi ja suunnitelmien toteuttamiseksi, mutta samalla siihen liittyy myös iloa ja tyytyväisyyttä uudenaikaisten suoviljelysmenetelmien leviämisen tullessa tunnetuksi yhä laajenevien piirien keskuudessa ja niiden tuottaessa yksityisille harjoittajilleen entistä parempia ja varmempia satoja, ja siten lisätessä koko kansakunnan hyvinvointia ja menestystä. Työllään Suomen Suoviljelysyhdistyksessä maanviljelysneuvos Malm on siten kyntänyt syvän vaon koko Suomen maatalouden hyväksi.

Perusteellisia kotimaisia opintojaan Malm täydensi monilla laajoilla ulkomaanmatkoillaan. Näistä olivat varmaankin merkityksellisimmät hänen ensimmäiset matkansa Skandinavian maihin ja Keski-Eurooppaan vuosina 1897 ja 1902, sillä näiltä opintomatkoilta hän näyttää saaneen paljon vaikutteita, joita hän sittemmin menestyksellisesti sovelsi Suomen oloihin. Koko elämänsä ajan Malm oli jatkuvasti kiinteässä kosketuksessa Pohjoismaiden ja Saksan suoviljelysyhdistysten kanssa, pistäytyen sota-aikoja edeltäneinä vuosina melkein joka vuosi ulkomailla. Tämän lisäksi on erityisesti mainittava Malmin aivan erikoislaatuisesta kyvystä ehtiä ja jaksaa seurata sekä koti- että ulkomaista ammattikirjallisuutta. Varmaankin moni Malmin luokse asialle mennyt muistaa tavanneensa hänet tutkimassa jotakin äsken ilmestynyttä aikakauskirjaa tai teosta, ja hänen työpöydältään tiesi aina löytävänsä viimeksi ilmestyneet suoviljelystä koskevat julkaisut. Tällä tavalla hän oli hankkinut itselleen erittäin laajat ja syvälliset tiedot soista ja niiden ominaisuuksista sekä käytöstä, ja hän osasi niitä myös oikein ja sopivalla tavalla soveltaa käytäntöön.

Malmin toimintaa Suomen suoviljelyksen hyväksi ei ole mahdollista tässä tyhjentävästi esittää, vaan on tyydyttävä vain sen eräisiin pääkohtiin. Eräs hänen ensimmäisiä ja tuloksiltaan pysyväsimpiä suorituksiaan oli hänen v. 1903 laatimansa selvitys Suomen soiden pinta-aloista. Tämän erittäin paljon vaivaa ja huolta vaatineen työn Malm suoritti maanmittauskarttojen perusteella. Kun aikaisemmin soiden alaksi oli arvioitu vain 1/5, todettiin nyt, että soita oli melkein 1/3 maan pinta-alasta. Todettakoon tässä, että myöhemmin suoritettu valtakunnan linja-arviointi paljon tarkempine menetelmineen on tullut jokseenkin samaan tulokseen suoalan suhteen.

Erityisen innokkaasti Malm ryhtyi toimintansa alkuaikoina suorittamaan suotutkimuksia, ja tämän tutkimustoiminnan lämpimänä kannattajana ja kannustajana hän pysyi elämänsä loppuun saakka. Erityisesti on merkille pantavaa, että Malm oli suotutkimuksissakin erittäin laajakatseinen ja korosti aina sitä, että samanaikaisesti oli selvitettävä soiden kaikinpuoliset käyttömahdollisuudet. Hänen mukaansa soiden viljely- ja metsänkasvatusedellytysten ohella oli ehdottomasti myös selvitettävä, oliko turve-esiintymillä teknillistä käyttöä joko turvepehkun tai polttoturpeen saantia silmällä pitäen. Samasta syystä Malm voimakkaasti vastusti etenkin sodan aikana ilmaantunutta viljelyyn ja metsänkasvuun soveltuvien soiden yksipuolista käyttöä polttoturveteollisuuden raaka-aineeksi.

Malm suunnitteli koko valtakunnan suot tutkittaviksi kihlakunnittain. Tällainen suunnitelma saatiinkin tämän vuosisadan alussa käyntiin, ja sen mukaisesti suoritettiin suotutkimuksia paitsi Kainuussa ja Lapissa myös valtakunnan etelä- ja lounaisosissa. Nämä kihlakunnittain toimitetut suotutkimukset keskeytyivät kuitenkin ensimmäisen maailmansodan johdosta. Sitten tehtiin suotutkimuksia eräiden rautateiden välittömässä ympäristössä lähinnä polttoturve-esiintymien löytämiseksi. Vuodesta 1923 lähtien on Suoviljelysyhdistyksen toimesta suoritettu soiden viljelykelpoisuustutkimuksia asutustarkoituksia varten hajanaisesti eri puolilla maata. Nämä ja eräät muutkin tutkimukset ovat kohdistuneet erityisesti itä- ja pohjois-Suomen soihin. Huolimatta siitä, että Malm ei eläessään saanut nähdä, että kaikki Suomen suot olisivat tulleet tutkituiksi, hänen alkuun panemansa ja innokkaasti suorittamansa ja johtamansa suotutkimustyö on nyt joka tapauksessa ehtinyt niin pitkälle, että meillä on ainakin suurin piirtein selvillä, mitä käyttömahdollisuuksia maamme eri puolilla sijaitsevat suot tarjoavat.

Toisen huomattavan puolen Malmin elämäntyössä muodostaa hänen osuutensa kasvinviljelykoetoiminnassa. Suoviljelysyhdistyksen alkuvuosina Malm suoritti paikallisia lannoituskokeita eri puolilla maata edistyneempien maanviljelijöiden soilla. Tätä koetoimintaa varten perustettiin sittemmin Suoviljelysyhdistyksen toimesta kolme koeasemaa. Näiden koeasemien aikaansaamisessa Malmilla on silloisen Suoviljelysyhdistyksen puheenjohtajan, professori RINDELLin ohella hyvin suuret ansiot. Kokeiden suunnitteluun Malm uhrasi paljon aikaa, ja tämän johdosta niistä on saatu erittäin hyvin käytäntöön soveltuvia tuloksia. Mainittakoon, että useat hänen koetoiminnan alkuvuosina suunnittelemansa kokeet jatkuvat vielä

nytkin saman suunnitelman mukaisesti. Tässä yhteydessä on erityisesti mainittava ojitus-, maanparannus-, kalkitus- ja lannoituskokeet, joiden perusteella nykyisin voidaan suoviljelijöille antaa varmaan tulokseen vieviä ohjeita. On ehkä syytä erityisesti korostaa, että maanparannusainekokeet ovat osoittaneet maassamme entuudestaanakin käytännössä olleen sekoitusviljelyksen soveltuvan olosuhteisiimme paremmin kuin keski-Euroopassa kehitetyt suoviljelystavat raskaine jyrineen tai peittoviljelysmenetelmineen. Samoin monien suoviljelysten typpilannoituksen tarve on näistä samoin kuin muualla suoritetuista kokeista käynyt selville. Koetulosten perusteella Malm suositteli yleensä verraten voimakasta lannoitusta, mutta korosti aina erityisesti samanaikaisesti annettavan kali- ja fosforihappolannoituksen välttämättömyyttä sekä typpilannoituksen tärkeyttä monissa tapauksissa. Vaikka Malm suositteli meidän olosuhteissamme pääasiassa mutasoiden viljelemistä, hän ei asettunut kielteiselle kannalle myöskään rahkasuon viljelemisen suhteen, vaan katsoi, että tietyissä olosuhteissa ja nimenomaan taitavan suoviljelijän suorittamana myös rahkasuon viljeleminen saattoi johtaa erittäin hyviin tuloksiin.

Koe- ja tutkimustoiminnan tuloksia Malm levitti maanviljelijöiden tietoon suokoeasemilla järjestetyillä ns. suopäivillä, joilla hän vuosien mittaan piti monia ansiokkaita esitelmiä. Näiden suopäivien esitelmä- ja opastustilaisuuksista hän on jäänyt lukemattomien suopäivien osanottajien kiitolliseen muistiin. Tämän lisäksi hän on selostanut koetuloksia monissa kirjoituksissaan eri aikakauslehdissä. Erityisesti tässä suhteessa on mainittava Suomen Suoviljelysyhdistyksen vuosikirjat, joiden jokaisesta vihkosta löytää hänen kirjoituksiaan milloin miltäkin suoviljelyksen alalta. Lisäksi hänen artikkeleitaan on useissa kotimaisissa käsi- ja tietosanakirjoissa sekä ulkomaisissakin suoviljelysaikakauskirjoissa ym.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että Malmille XII yleisessä maatalousnäyttelyssä Tampereella 1922 annettiin maatalousministeriön kunniapalkinto »pitkäaikaisesta, tuloksellisesta työstä Suomen suoviljelyksen hyväksi». Lisäksi hän on saanut useita muita kunniamerkkejä, ja hänet nimitettiin maanviljelysneuvokseksi v. 1931.

Malmin toiminta ei tietenkään ole supistunut yksinomaan vain Suomen Suoviljelysyhdistyksen hyväksi. Tämän lisäksi hänen taitoaan ja kykyään on Suomessa käytetty moniin muihin tehtäviin. Tässä yhteydessä mainittakoon erityisesti hänen osuutensa maamme koetoiminnan järjestelyyn. Vuosien 1912—16 aikana työskennelleen

komitean työn perusteella, johon komiteaan hän myös kuului, on Suomen nykyinen koetoiminta pääasiassa järjestetty. Varsinaiseen valtion koetoimintaan Malmilla on ollut mahdollisuuksia vaikuttaa myös sen johdosta, että hän on ollut vuodesta 1924 jäsenenä maatalouden keskusvaliokunnan alaisessa maanviljelysvaliokunnassa.

Malm on innokkaasti työskennellyt monissa suomalaisissa seuroissa ja yhdistyksissä: Maatalousseurojen Keskusliitossa ja Pellerovossa, Suomen Maataloustieteellisessä seurassa, Suomen Maantieteellisessä seurassa ja Agronomien yhdistyksessä, mutta aivan erityisen merkityksen hänen työnsä on saanut Pohjoismaiden Maataloustutkijain yhdistyksen piirissä. Malm on PMY:n suomalaisia perustajajäseniä ja kuulunut Suomessa sen keskeisimpiin henkilöihin koko yhdistyksen toiminnan ajan. PMY:n perustamisesta lähtien Malm on ollut Suomen osaston johtokunnan jäsenenä ja vuodesta 1927 toiminut Suomen osaston sihteerinä aina kevääseen 1945 saakka. Ja innokkaampaa ja tarmokkaampaa sihteerinä osastolle olisi ollut vaikea löytää. Lisäksi Malmin tasainen ja sovitteleva luonteenlaatu oli omiaan helpottamaan niitä vaikeuksia, joita tämän yhdistyksen piirissä etenkin alkuvuosina silloin tällöin pyrki voimakkaasti pulpahtamaan esille. Varmasti hyvin suurelta osalta on Malmin ansiota, että pohjoismaiden välinen yhteistyö maataloustutkijoiden kesken on kehittynyt niin kiinteäksi ja tulokselliseksi kuin se nykyään tosiasiassa on. Malm on aina edustanut ansiokkaalla tavalla Suomen osastoa PMY:n kokouksissa ja hankkinut täten itselleen ja Suomelle monia ystäviä. Näillä matkoillaan hänen solmimansa tuttavuus-suhteet johtavien pohjoismaiden maataloustutkijoiden kanssa ovat luoneet sen varman pohjan, jolle hän on voinut jatkuvasti rakentaa PMY:n työtä. Toisaalta Malmilla oli v. 1929 tilaisuus myös kotimaassa osoittaa, kuinka hän käytännössä pystyy pohjoismaista yhteistyötä hoitamaan kotoisella tantereella. Silloin Suomessa pidetyn PMY:n kongressin kuumimman helteen kantoi Malm, mutta kaikkien osanottajien käsityksen mukaan kongressi olikin kaikin puolin onnistunut ja järjestetty niin hyvin kuin vain voitiin odottaa. Kongressin osanottajat muistelevat vielä nytkin kiitollisuudella ja kunnioituksella PMY:n suomalaista sihteerinä, maanviljelysneuvos Malmia.

Malmin työskentely PMY:n piirissä ei rajoittunut yksinomaan hallinnolliseen puoleen, vaan hän osallistui myös jaostojen työhön. Hän oli pitkän aikaa Suomen edustajana maanmuokkaus- ja lannoitusjaostossa sekä sen asettamassa komiteassa, jonka tehtävänä oli lan-

noituskokeiden yhdenmukaistaminen. Tällä tavoin hänen laaja kokemuksensa ja syvälliset tietonsa pääsivät oikeuksiinsa, ja niistä oli hyötyä paljon laajemmillekin piireille, kuin minkä kanssa hän joka-päiväisessä työssään joutui kosketukseen.

Varmaankin perusteellisen oppineisuuden ja luontaisen älykkyiden lisäksi maanviljelysneuvos Malmin hieno luonne oli omiaan auttamaan häntä hänen pyrkiessään kulloinkin asettamiinsa päämääriin. Jokainen meistä muistelee häntä aivan erityisen hyvänä ihmisenä, jonka seurassa myös kaikki viihtyivät. Juuri hänen ystävällinen ja välitön suhtautumisensa kaikkiin hänen kanssaan kosketuksiin joutuneisiin, niin nuorempiin kuin vanhempiinkin, aiheutti sen, että hänestä pidettiin ja samalla häntä kunnioitettiin kaikissa piireissä. Ne, jotka joutuivat hänen kanssaan pitkän aikaa työskentelemään, totesivat hänen aina erittäin tarkkaan ja kriittisesti harkitsevan asioita ja vasta sen jälkeen tekevän päätöksensä. Myöhemmin hänen ratkaisunsa useimmiten ovat osoittautuneet kaukonäköisiksi. Luonteensa mukaisesti hän syventyi harkitsevasti myös toisiin ajattelevien mielipiteisiin, ja hän onnistui usein sovittamalla saamaan toisistaan jyrkästikin poikkeavat mielipiteet tulokselliseen ratkaisuun. Oikeaksi harkitsemaansa näkökantaa hän kuitenkin voimakkaasti, joskin aina ominaisella hienolla tavallaan puolusti. Maanviljelysneuvos Malmissa Suomen maatalous on menettänyt maineikkaan edustajan ja me kaikki kunnioitetun, hyvän ja hienon ystävän.

REFERAT.

EVERT AUGUST MALM.

* 14. IX. 1871 — † 6. X. 1945.

Am 6. Oktober 1945 verschied der Leiter der Tätigkeit des Finnischen Moorkulturvereins, Ökonomierat Dipl.-Ing. EVERT AUGUST MALM, im Alter von 74 Jahren. Nach seiner eigentlichen Studienzeit hatte er das Landmesser-, das Agronom- und das Kulturingenieurexamen bestanden. Nachdem er zwei Jahre als überzähliger Vermessungsingenieur tätig gewesen war, wurde er Konsulent des 1896 gegründeten Finnischen Moorkulturvereins und später daselbst Sekretär sowie 1919 Leiter der Tätigkeit des genannten Vereins; aus dieser Stellung trat er am 1. 9. 1945 in den Ruhestand. Somit hat er über 48 Jahre im Dienste des Moorkulturvereins gestanden. Diese Zeit umfasst mancherlei Planung, eifrige Arbeit zur Überwindung von Schwierig-

keiten und Durchführung von Plänen, zugleich aber auch Freude und Zufriedenheit als die modernen Moorkulturmethoden in stets weiteren Kreisen bekannt werden.

Eine der ersten und in ihren Ergebnissen beständigsten Arbeiten Malms ist seine 1903 unternommene Ermittlung des Flächeninhalts der finnischen Moore. Gleich in den Anfängen seiner Tätigkeit führte Malm Mooruntersuchungen aus, und er blieb bis zum Ende seines Lebens ein warmer Förderer und Anspörner dieser seiner Untersuchungstätigkeit. Insbesondere ist zu bemerken, dass Malm auch in seinen Mooruntersuchungen sehr weitsichtig war und stets betonte, dass alle Nutzungsmöglichkeiten der Moore gleichzeitig zu erforschen seien. Demgemäss war neben den Land- und Waldbaubedingungen der Moore gewiss auch herauszustellen, ob die Torfvorkommen entweder für Torfstreu- oder Brenntorfgewinnung nutzbar gemacht werden könnten.

Eine andere Seite der Lebensarbeit Malms macht sein Anteil an der Pflanzenbau-Versuchstätigkeit Finnlands aus. Auf sein und Professor RINDELLS Betreiben wurden in Finnland unter anderem drei Moorversuchsstationen gegründet; die Planung der an ihnen ausgeführten Versuche ist grossenteils die Arbeit Malms. Für sie opferte Malm viel Zeit, daher haben die Versuche zu ausserordentlich gut auf die Praxis anwendbaren Ergebnissen geführt. Von diesen sind die Entwässerungs-, Meliorations-, Kalkungs- und Düngungsversuche, auf Grund deren heute den Moorbauern zu sicherem Ergebnis führende Anleitungen gegeben werden können, insbesondere zu erwähnen. Gemäss den Versuchsergebnissen empfahl Malm im allgemeinen starke Düngung, betonte aber immer besonders die Notwendigkeit gleichzeitig zuzuführender Kali- und Phosphorsäuredüngung sowie die Wichtigkeit von Stickstoffdüngung in gewissen Fällen.

Malm hat in vielen finnischen Gesellschaften und Vereinigungen eifrig gearbeitet, aber eine ganz hervorragende Bedeutung hat sein Wirken im Bereich der Vereinigung der Landwirtschaftsforscher der Nordischen Länder angenommen. Er war einer der finnischen Gründer dieser Vereinigung und gehörte in Finnland zu ihren zentralsten Persönlichkeiten. Er war 1927—1945 Sekretär der Finnischen Sektion dieser Vereinigung.

Ökonomierat Malm hat zugunsten der Landwirtschaft Finnlands eine tiefe Furche gepflügt. Ausser seinen grossen Leistungen hat er uns die schönste Erinnerung an einen guten und feinfühligem sowie zugleich kritisch überlegenden Mann hinterlassen.
